

Levélváltás

*A Könyv, Könyvtár, Könyvtáros Szerkesztősége
és a
Könyvtári Levelező-lap Szerkesztősége*

Tisztelt Főszerkesztő Urak!

Kérem, hogy a mellékelt, közérdekű ügyben írt nyílt levelet a lap júniusi számában teljes terjedelmében, változtatás nélkül közzétenni szíveskedjenek!

Köszönettel és üdvözlettel:

Budapest, 1997. június 5-én

Vadász János

„NYÍLT LEVÉL A KÖNYVTÁROSOKHOZ

Tisztelt Kollégák!

Megdöbbenett és felháborított, hogy mind a Könyv, könyvtár, könyvtárosban, mind a Könyvtári Levelező-lapban a valóságnak, a tényeknek meg nem felelő, hamis állítást olvastam a készülő szaktörvényekkel kapcsolatban. Súlyosbítja a történeteket, hogy e hazug közlést közreadók tudatosan tájékoztatták rosszul a szakmai közvéleményt a KKDSZ általam képviselt álláspontjáról.

Arról van szó, hogy egyesek szeretnék az én személyes »ötletemnek« beállítani a művelődési és közoktatási miniszter döntését, mely szerint nem négy, hanem egy összevont törvényt terjeszt az Országgyűlés elé »A közművelődésről, a nyilvános könyvtári ellátásról, a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről szóló törvény« címmel. Ki kell jelentenem, hogy ehhez a döntéshez semmi közöm nincsen. Amikor e gondolatát a miniszter praktikus okokkal, a törvényalkotást meggyorsító indokokkal alátámasztva ismertette velem, a KKDSZ elnökségének döntését kértem. Az Elnökség a miniszteri indítványt – többségi szavazással, s azzal a feltétellel, hogy az összevonás nem érintheti a szakmai törvények szövegeit, azokat csak egymás mellé helyezheti – tudomásul vette. A törvényjavaslat ezt a KKDSZ-álláspontot tükrözi.

A miniszter egyébként azért a KKDSZ állásfoglalását kérte, mert a törvényeket a »3 éves közalkalmazotti megállapodás« alapján köteles az MKM a Kormány, az pedig az Országgyűlés elé terjesztetni, s ez az egyezmény a KKDSZ-nek – mint hivatalos szerződést kötő félnek – az egyeztetett véleményéhez köti az előterjesztést.

A fals hangokat (az ötlet-gazda kilétéről szóló híreszteléseket) meghallva a tényekről magam tudósítottam mind az MKE, mind a KIK vezetőit, akik ezek után jóhiszeműen már nem tarthatták fenn korábbi feltételezéseiket. Ezért elfogadhatatlan számomra, hogy a két szakmai lapban csaknem egy hónappal az események után hamis állítások jelentek meg.

A könyvtári törvény tegnap (június 4-én, délután 16,30 órakor) véglegesített és a közigazgatási államtitkári egyeztetésre kiküldött, a Kormánynak címzett szövegébe egyébként éppen a KKDSZ kivételes jogosítványának köszönhetően – igaz, alternatív szöveggént és az utolsó pillanatban – bekerült

- a kötelezpéldány-szolgáltatási kötelezettség,
- a városi könyvtáraktól kezdve megyei, országos könyvtárakig a könyvtárak más – nem könyvtári – intézményekkel való szervezeti összevonásának tilalma,
- a finanszírozás 13 milliárdos többletet hozó változata »A«-variációként,
- s a könyvtárosoknak, a könyvtári dolgozóknak kivételes fontosságú szabályként, önálló részként a foglalkoztatás rendjét, feltételeit, kedvezményeit, különleges pótlékait tartalmazó KKDSZ-javaslat is.

A történetek miatt azonban mindaddig, amíg megfelelő, tisztességes és nyilvános megkövetésem meg nem történik – s ezt megértik mindazok, akiket hazug, alantas szándékú vádaskodás ért már életében – sem az MKE, sem a KIK rendezvényein, vándorgyűlésein nem veszek részt.

A KKDSZ elnöksége egyelőre – korábbi döntésünknek megfelelően – nem szakítja meg együttműködését az ügyben érintett szervezetekkel. Annak ellenére nem tesszük ezt, hogy sem a KIK, sem az MKE nem csatlakozott a könyvtári törvény garanciális elemeit az olvasókkal, a könyvtárlátogatókkal megerősítő, nyilatkozataikat kérő, 7 közgyűteményi és közművelődési szervezet által indított országos akcióhoz.

A KKDSZ elnöksége felkérte az MKE-t és a KIK-et álláspontjának megváltoztatására és az 1997. június 16-ig tartó aláírásgyűjtési akció szervezésére, támogatására. Azt gondoljuk ugyanis, hogy jó törvényeket csak akkor alkot az Országgyűlés, ha látja és megtapasztalja, hogy a rendszeres intézményhasználó polgárok egyetértenek a szakmák és a KKDSZ törekvéseivel.

Budapest, 1997. június 5-én

Üdvözlettel:

Vadász János
okleveles könyvtáros,
a KKDSZ elnöke”

NYÍLT LEVÉL
VADÁSZ JÁNOS OKLEVELES KÖNYVTÁROS ÚRHOZ,
A KKDSZ ELNÖKÉHEZ ÉS
– TÁJÉKOZTATÁSUL –
NYÍLT LEVELÉNEK OLVASÓIHOZ

Tisztelt Elnök Úr!

A könyvtárosokhoz címzett, a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros-ban e levelemmel egyidejűleg megjelenő nyílt levele kapcsán kénytelen vagyok az Ön és a nyílt levelét olvasó könyvtáros kollégák figyelmét az alábbiakra felhívni.

Szó szerint idézek az Érdek és Érték 1997. február–márciusi számának 6. oldalán közreadott, Ön által Dr. Ipolyi Ferenc úrnak, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium osztályvezetőjének írt leveléből. Eszerint

„Dr. Magyar Bálint miniszter úrral folytatott megbeszélésem alapján mindenekelőtt azt tartom szükségesnek, hogy először április első hetében a KÉT-ben, majd aztán, másodikként április második hetében a MAET-ben egyeztessük a – javaslatom szerint (kiemelés tölem, V.E.) – *kulturális alapellátásról* (dőltbetűs kiemelés az eredeti szövegben, V.E.) szóló (a három kulturális szakmai törvényt együtt, egy törvényen belül külön fejezetként tárgyaló ...) törvény normaszövegét” (a pontokkal jelölt, kipontozott rész az ügy szempontjából érdektelen V.E.).

Vajon józan eszű, az Ön és a KKDSZ folyóiratának szavahihetőségét elismerő emberek vagy szervezetek levonhattak-e az Ön közzétett leveléből más következtetést, mint azt, hogy az összevont törvényt – amit a két könyvtári szakmai szervezet, az Informatikai és Könyvtári Szövetség (KIK) és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) a művelődési miniszter úrnak írt levelében kifogásolt, és amit a szakma és a könyvtárhasználók szempontjából most sem tart jó megoldásnak – Ön kezdeményezte (javasolta)? Nyilván nem, hiszen ezt Ön írta le. Mi csak elhittük Önnek.

Igaz, Ön egy későbbi, április 30-án tartott megbeszélés alkalmával folytatott beszélgetésben, majd később többször cáfolta ezt aényt, anélkül, hogy utalt volna a fenti idézet és a cáfolat közötti ellentmondásra. Mindezek ellenére természetesen jóhiszeműen fel kellett és fel kell tételeznem, hogy az idézett levélben foglalt állítása volt téves. Ez azonban már semmit sem változtatott a két szakmai szervezetnek a miniszter úrhoz e tárgyban április 10-én írt – mindkét szervezet vezető testületei által jóváhagyott – levelén, amiről a „3K”-ban és a Könyvtári Levelező-lapban megjelent közlemények szólnak. Sajnálom, hogy az Ön ellentmondó állításai e helyzetre vezettek.

Önnel ellentétben nem kívánok a fentiek alapján „hazug közlés”-ről vagy hasonlókról beszélni, de a nyílt levelében foglalt vádakot a Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöksége és tagsága nevében vissza kell utasítanom. Hasonlóképpen nem kívánok – a törvény országgyűlési előterjesztése, ill. jóváhagyása előtt különösen nem – azzal foglalkozni, hogy valóban a KKDSZ közreműködése alapján kerültek-e a tervezetbe olyan szabályozások, amelyek már az első, vagy további, a minisztérium Könyvtári Osztálya által körözött szakmai koncepciókban is szerepeltek. Természetesen elismerem a KKDSZ erőfeszítéseit a törvény megalkotása és a KKDSZ felfogása szerint (számos, de nem minden esetben a mi felfogásunk szerint is) kívánatos tartalma érdekében. Az Ön által indított aláírásgyűjtési akcióhoz valóban nem csatlakoztunk, mivel azt egyrészt elkésettnek, másrészt – információink birtokában – feleslegesnek tartottuk és tartjuk, amint azt Önnel közöltük is. Ez azonban nem tartozott és nem tartozik a tárgyhoz.

Eddig is mindent megtettünk és ezután is mindent meg fogunk tenni annak érdekében, hogy a törvény a könyvtári ellátást optimálisan szabályozza. Más célunk e tekintetben nem volt és nincs is.

Üdvözlettel

Vajda Erik
az MKE elnöke